Ч. 266 Второк 29 падолиста (11 грудня) 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Проєкти поділу Хіни.

Коли Япан починав війну з Хіною, цілий сьвіт дивив ся на се байдуже і зовсім не брав собі того до серця, що дві держави водять ся завзято за чуби. Аж тепер, коли вже видко наслідки борби, повстала думка, забрати Японцям то, що они виборoли і казати їм погодити ся з Хіною. Бо й як же толкувати собі сї проєкти поділу величезної держави, які повстали послідними днями, а котрі наробили стілько крику в европейских часописях? Очевидно декотрі держави хотять чужими руками вигребувати собі каштани з жару.

Кажуть, що Япан поклав дуже тверді услівя мира з Хіною. Услівя ті ще на оголошені урядово, але они мають бути такі: Хіна має заплатити велику контрибуцию Японови, та ще й відступити декотрі землї. Корея належала би яко васаль до Япану, так само частина Манджуриї. Півостров Лїянтун з головним містом і крiпостию Порт Артур став би власностию побідителя, а кромі того жадає ще Япан на власність острова Формози. Отже був би се немов би перший поділ Хіни.

Але Французи думають про ще більший поділ Хіни. Коли Анґлїя порозуміє ся з Росиєю в справі Хіни, на що заносить ся, то третьою в сїй спілці мусїла би бути Франция, бо без неї союз з Росиєю Анґлії не богато придасть ся, а кромі того Росия не обійде ся сама без Франциї в Европі. Словом републику треба приняти до спілки кита-велериба зі слонем, і она се розуміє та ставить свої услівя. Правительство само покищо мовчить, бо ще згоди не було, але високий урядник Льокроа, що колись був міністром, пустив в лондоньскій ґазетї Daily Graphic такий бальон, щоби зміркувати, куди вітер віє. Про Єгипет Льокроа не згадує; сьвідчить се о тім, ща Франция справді бажала би союза; але за те Льокроа жадає, щоби Анґлїя зовсім не мішала ся до справи з Мадаґаскаром, нехай дозволить Франциї забрати хіньске побереже від границї Тонкіну аж до міста Кантону, бо ся земля потрібна Франциї, щоби знївечити розбійництво, яке пустошить францускі Індо-Хіни.

Відтак розважав Льокроа, чого Росия може справедливо жадати від сеї спілки. Передовсім треба отворити Босфор і Дарданелї для свобідного переїзду росийскої фльоти военної. Очевидно коли-б Росия воювала з Туреччиною, то вже-ж, нїхто не може заборонити султанови зробити з сими проливами, що хоче. Але коли-б Росия потребувала виступити против якої иншої держави і вивести свою чорноморску фльоту на Середземне море, або цофнути єї знов на Чорне море, то султан не мав би права сего заборонити. Кромі того Росия конечно потребує на Спокійнім океанї якоїсь пристани, отже одну пристань в Кореї треба би їй віддати, розуміє ся з таким пасмом землї, щоби ся пристань не була відірвана від Сибіри. Також певно схоче Росия установити свою незвичайно довгу границю з Хіною, отже й се треба би їй з гори признати.

За те все Анґлїя може числити на француску і росийску поміч в тім, щоби усмирити японьскі забаганки та вибрати собі в Хінї які стациї для кораблів навіть з таким обшаром землї, який возьмуть собі два инші спільники. Розуміє ся, се тілько загальні точки евентуальної угоди, а решту нехай розважають дипльомати.

Так вависав Льокроа. І вийшло таке, що хоч то жаден міністер францускій не сказав такої гадки і правительство не відповідає за такі голоси часописий, а таки рада Льокроа наробила богато галасу. Справа цікава тим, що ту йде о розділ такого кольоса, як Хіна, на що всї держави ласі. Льокроа каже ще так: Чи то було би справедливо, чи нї, нема що богато говорити, бо і війна єсть звичайно несправедливостию. Коли то морально, що Япан хоче обдерти Хіну длятого, що хіньске войско було лихе, то так само морально буде, коли Анґлїя, Франция і Росия сягнуть руками, щоби собі щось взяти. А коли то Японови не в лад буде, то нехай боронить ся.

Розписали ся тепер отже ґазети і за такою спілкою і против неї. Именно новойорскі ґазети витають ся: А що буде, коли султан не схоче через свій пролив пропустити росийских кораблів? Готова війна в Европі, замість в Хінї. Вже, кажуть, спільники европейскі продають шкіру медведя, що собі здоров ходить по лїсї, а забувають, що ту ще й злучені держави мають своє слово; їм не залежить зовсім на тім, щоби Япан приборкати, або щоби якась посторонна держава розвинула свою силу морску на океанї спокійнім.

Против фантазиї Льокроа виступили ще й нїмецкі ґазети. З того всего видко, що против проектованої величезної спілки виступила би така сама спілка друга. Як би они стали сперечати ся, то на цілій майже земли не було би спокою. Розуміє ся, до того мабуть не прийде, а коли ми о тім пишемо, то на показ, що людий інтересує і над чим они собі голови ломлять. Впрочім все тепер можливе.

---

1)

Покуса.

Образець з галицкого житя.

Зеленим лїсом, що купав ся у промінях маєвого сонця, переїздив з шумом зелїзничий поїзд, полохаючи безжурні пташки, що на галузях дерев своїм щебетанєм величали ненаглядну весну.

В передїлї воза третьої кляси сидїли два мужчини; один з них мав з трийцять кілька лїт, другий був значно молодший.

— Яким любим холодком повіяло з лїса! — говорив молодший. — Оттут би тепер перебути весну, а не в столици. Правда, пане директор?

— Авжеж! — відповів пан директор. — Що-ж робити, коли годї?

Товариш директора виглянув крізь вікно, коли в сїй хвили роздав ся пронимаючий свист льокомотиви.

— Ось уже й моя стация близько — замітив він.

— На що вам ту висїдати, пане Іваньский?— питав ся пан директор.— Орудку свою завтра полагодите, а тепер їдьте зі мною на весїлє. Атже мій брат просив вас. Ще кілька стаций і будемо в Воли.

— Годї, мушу нинї бути у родини. Тепер полудне, може до вечера впораю ся, то ще приїду нічним поїздом на весїлє, на сам пир. До Волї від стациї далеко?

— Два або три кільометри.

— Може приїду, не знаю. Бою ся тепер всяких забав, бо по них чоловік через два днї не може прийти до себе, — говорив Іваньский — а у мене, знаєте, робота, школа, іспит.... Соромно вже слухати від кількох лїт, як мене величають професором, коли я тілько заступник учителя.

— А там буде богато дївчат з охрестности — заохочував пан директор. — Ви мабуть охрестність Волї троха знаєте?

— Торік був я в Середлїсю, недалеко Волї. Там учитель мій свояк.

— А сьвященик мій свояк далекий — говорив пан директор. — Давно вже з ним я не бачив ся.

— Має дуже милу доньку — замітив Іваньский.

— То вже мабуть доросла панна, бо я не бачив єї кілька лїт.

— О! вже пора би їй замуж! — і пан Іваньский усьміхнув ся притім. — Та ось уже поїзд станув. Панна Маня буде певно на весїлю?

— Не знаю. Приїдьте, коли будете могли — просив ще пан директор.

— Не обіцюю, але буду старати ся. На всякий случай поздоровіть від мене брата з весїлєм.

Учитель Іваньский попращав ся з паном директором і вийшов з воза.

Поїзд постояв хвилину і покотив ся дальше по лискучих против сонця шинах, наповняючи воздух і шумом, і густим, немилим димом. Пан директор виняв з кишенї тютюн, закурив собі і став читати часопись.

На стациї в Воли ждали на него конї від о. Горецкого, у котрого брат пана директора найшов собі товаришку житя.

— Там уже так ждуть на вас! — говорив паробок, що поводив кіньми, до директора. — Я ще рано приїхав по вас на стацию.

— Нїчо не шкодить — відповів директор, сїдаючи на віз. — Ви курите?

— Або що? — питав ся паробок.

— Ось вам циґаро, закуріть і вйо!

Паробок встромив грубе циґаро в рот і затяв конї. Дорога була недалека. Бистрі конї несли легкий візок по пухкім піску, мов глузували собі з такого малого тягару. Не минуло більше, як чверть години, коли на широке подвіре приходства заїхав візок з паном директором. На привіт его вибігло з дому кількоро осіб на ґанок і прискочило зараз до воза.

— А! вуйко Дорко! вуйко Дорко! — витали его. — Ми вже навіть думали, що не прийдете.

— От тяжко було старому кавалерови вибрати ся на село — оправдував ся вуйко Дорко, котрий очевидно у рідні не мав велич-

Допись.

(Про село Жупане стрийского округа.)

Давно вже збирав ся я написати Вам дещо про славне село Жупане, які в нїм невидані порядки та які господарі честні; але думаю собі: може там настане инший лад, радше зажду. Отже ждав я і ждав, а Жупане анї трошка не змінило ся. Так я тепер мушу Вам конче описати то село, поставити его на позорище, а чей Жупанцї дізнають ся о тім і схаменуть ся.

Село Жупане є майже послїдним селом стрийского округа і лежить уже під самим Бескидом недалеко головного шляху, що веде на Угорщину. Село те невелике, бо має тілько около 115 нумерів. Є в нїм церков, є і приходство. Будинки парохіяльні такі старі, що нїхто з села і не чував, коли они ставлені; стїни приходства вбили ся в землю, а коли подуе гірский вітер, то свище дїрами в даху та полохає самих мешканців дому. В зимі там так студено, що коло печи можна замерзнути. Так жиє жупаньский панотець. Мало що лучше виглядає і школа в Жупаню.

Та що то значить у нашого селянина! Церков, школа, приходство нехай валять ся або й нї; але за те серце правдивого Жупанця радує ся, коли гляне на три красні коршми у своїм селї, що стоять мов реставрацаї одна побіч другої. Що то значить, що село мале, коли пе добре! Худоба і поля майже цїлого села давно вже в лихварских руках, бувший господар зі страхом знимає шапку перед таким паном, що дві шапки носить, бо у того пана він наймит безглуздий, що здав ся лихвареви на ласку і неласку.

Довела до того темнота і горівка. Чия горівка на столї, того правда на селї — кажуть люди. Так ото і правовірний Жупанець аж надто часто мусїв доказувати свої правди в корчмі, коли корчем є аж три і всім добре веде ся. Бо й чому би, гей то кае, не випити, коли Лейба потребує заробити? Жупанець не злий чоловік. Нехай, мовляв, люди мене кривдять, аби я других не скривдив. Ну, і не кривдить він анї Мошка анї Лейби анї Ідля, але кривдить свої дїти. А до дїтий его яке людям дїло мішати ся? Той ґазда годнїйший, котрий більше випє горівки, а котрий уже не може всидїти, той кладе ся на стіл в коршмі і спить. Переспить ся троха, впаде на лаву і знов лежить. Переспить ся троха на лаві, переверне ся і впаде на підлогу — і ту вже спокійно собі лежить, поки не пробудить ся, хиба що часом собака загляне до такого піяка тай она відверне ся з відразою, бо що то собака? чи она розуміє, який смак в горівцї? Селяни з Жупаня мають добрий приклад, бо часом і ті господарі, що повинні людий вчити, раду радять в коршмі, а притім розуміє ся, без горівки не обійде ся.

Чи повірите, що в Жупаню селянки запивають ся не согірше своїх чоловіків? Іде мати до коршми та веде з собою дитину, сама випє і дитинку почастує, нехай — мовляв — привикає, потім як найде. Що при тім дитина здурнїє, не розвине ся, мамі байдуже. Не хотять мати здорових дїтий, тілько харлаків, бо инакше не привчовували би дїтий пити. — Ви їм кажіть: „Люди добрі, поміркуйте, атже то шкодить і вам і дїтям; не пийте сеї браги!" — они на то: „У нас того не бувало!" Сьвященик старає ся о тверезість, та що з того? Де один направляє, а десять псує, там нїчого не буде.

Який учитель був би Жупанцям до вподоби? Такий, що вмів би між людьми вивипити як найбільше, а дїтий не конопадин, нехай собі здорові ростуть, як Бог дав. Такого учителя они би собі хвалили...

Відтак описав нам дописуватель з околицї Жупаня, який в тім селї війт і писар. Написав нам про них мало-небогато, але саме стілько, кілько треба. Читали ми се і дивували ся, що громада не має доброго прикладу, що в селї нема кому обстати за бідною вдовицею з дїтьми, котру вже три роки богач процесує о межу, що часом порядний паробок не може дістати сьвідоцтва моральности, бо комусь не подобає ся — тай таке инше. Також знаємо про одного чоловіка, що цїлий вік процесує ся, або его скаржать, або він других скаржить, з чого в селї велике лихо.

Ми тих всїх скарг не подаємо, хоть не маємо найменшої причини не вірити свому дописувателеви. Ми були би дуже раді, як би ваш вп. дописуватель міг незадовго похвалити цїле Жупане, а не писати з таким жалем про тамошних людий. Схаменїть ся, будьте люди, бо лихо вам буде!

Перегляд політичний.

Дня 9 с. м. на засїданю лїберальної партиї знов заявив мін. Векерле, що Є. В. Цїсар обіцяв теперішному правительству санкционувати три вже ухвалені закони церковно-полїтичні без огляду на закони ще не ухвалені. Тому просив ухвалити проект індемнїзацийний. На то згодила ся лїберальна партия, а народна не згодила ся.

В польскім колї п. Щепановский говорив дня 9 с. м. про закон о льокальних зелїзницях і подав до відомости, що правительство готове специяльно галицким паперам зелїзниць льокальних дати аж до 30 мілїонів пупілярну забезпеку і инші полекші. — П. Старжевский жадав, щоби коло польске заняло ся реґуляциєю ґрунтового податку, на що презес Залеский дав обіцянку. — П. Подлевский жадав, щоби візвати правительство до предложеня проекту закона в справі реґуляциї пенсиї для вдів і сиріт по урядниках державних. Відтак була дальша нарада над справою недїльного спочинку. Рішили старати ся, щоби жидам вільно було працювати в недїлю.

Новинки.

Львів дня 10 грудня.

— **Презенту** на парохію Жовтанцї куликівского деканата одержав о. Михайло Залитач з Честинь.

— **Будова нових зелїзниць.** Краєва зелїзнична рада відбула минувшого тижня три засїданя під проводом краєвого Маршалка, щоби нарадити

ного титулу пана директора.—Тілько роботи! Як же маетесь?

Коли паробок винимав з воза тяжку валїзу, вуйко Дорко витав ся з братом та зі свояками.

— Отже то ви вуйко Дорко! — казав о. Горецкий, цїлуючись з паном директором, котрого перший раз бачив в житю. — Я вже тілько про вас наслухав ся!

— Коли хто такий громадский вуйко, як я, — жартував директор — то про него і цїла громада знає дещо сказати.

— Просимо до хати!

— А зі мною не привитаетесь, вуйку? — обізвала ся якась весела панна, що появила ся на ґанку.

Вуйко видивив ся здивовано на панну, подав поважно руку, але так і знати було по нїм, що не пізнавав еї.

— Не пізнаєте мене? — питала ся она.

— Нї....

— Я донька тїтки вашої з Середлїся, Маня. Ха-ха! Як вуйко дивує ся!

— Ви змінили ся дуже — замітив пан директор.

— Вуйку, до мене не можна говорити „ви", бо я буду гнївати ся на вас. Кажіть менї „ти".

— Добре, але й ти менї мусиш „тикати", инакше я не пристаю.

— Згода. Отже, вуйку, скидай пальто і ходи обідати. Нї, якось менї не випадає вже „тикати". Ви вже.... не гнївайтесь....

— Ага, я вже старий, сивий, — усьміхав ся пан директор. Тілько ще імя Дорко нагадує давні молоді часи. Пора би вже мене Теодором звати.

— Та який ви старий, вуйку! Маєте вже з трийцять пять лїт?

— Ого! вже на трийцять семий пішло; волосє снїгом припало. Біда менї з сею завчасною сивиною! — нарікав вуйко шутливим, добродушним голосом. — Був чоловік чорний, як крук, а тепер уже стає білявим.

— Тепер ви, чи там ти голубчик сивенький — жартувала весела панна. — Ну, ходи, вуйку.... Я вже буду тикати, так лучше, правда?... Обід для тебе вже готовий. Я ту заступаю господиню; знаєш, весїлє.... за великий клопіт для одної господинї....

Вуйко Дорко поговорив ще кілька хвиль то з рідцею, то з знакомими, і пішов за панною Манею. Ще не вспів усїсти за стіл, коли она принесла страву.

— Може напєш ся горівки перед обідом? — питала ся дївчина.

— Нї, я не пю.

— Що ж чувати, вуйку? Ми вже так давно не бачились!

— Справдї; вже з пять лїт.

— Вже шість лїт. Памятаєш, як на Різдво був ти в нас?

Панна Маня сїла собі коло вуйка.

— Памятаю — відповів вуйко. — Яка ти тодї була весела! Ти, видко, все така сама.

— І незле менї з тим, хоч, правду сказавши, пора би менї вже споважнїти.

— А то чому?

— Як то чому! Атже я вже не підросток! Двайцять два роки маю, але ви.... ти, вуйку, не кажи сего нікому, що я вже така стара панна. Як би хлопцї дізнали ся, відцурались би мене, знаєш, які они!

— Не бій ся, не скажу нікому.

— Чому так мало їш?

— Не можу більше! Так горячо.

— Що-ж ти порабляєш? Видаєш книжки, „Письмо для народу".... Я читала дещо з того, що ти видав.

— Що можу, то роблю.

— Ба! але то гроші коштує.

— А ти як хотїла — без гроший?

— І маєш який зиск зі своїх видавництв!

Вуйко Дорко засьміяв ся: — Зиск мати з видавництв у нас, у Русинів!

— По що-ж їх видаєш? — питала ся Маня.

— Хтось же мусить видавати — відповів поважно. — Лїтература розвиває ся, читачів щораз більше. Що тепер ще заваджають менї мої видавництва в хатї, то нічо не значить. Помалу розійдуть ся.

— Не лучше-ж зложити собі сї гроші на старість? Атже ти не маєш певної посади! З сего, що ти директор інститута для студентів, гроший не зложиш.

— Про старість пора ще думати, а тепер, коли чоловік може що доброго зробити, то чомуж не зробити?! Знаєш, які в нас відносини: тисяч людий дармує, а один працює. Як уміє, так працює, але не сидить з заложеними руками.

— А коли сил не стане тобі? — питала ся Маня сумним голосом.

— Коли сил не стане.... — повторив пан директор .... га! воля божа! Зробив своє і забирай ся, Федю!

В голосї вуйка Дорка чути було легеньку іронію.

— А женити ся не думаєш?

— Де вже менї женити ся! — махнув директор рукою. — І посади певної не маю і лїта вже не ті! Котра панна схотїла би мене?

— Е! вуйку, чому би не схотїла! — говорила Маня вже веселїйше. — Всї кажуть, що ти такий добрий чоловік.

— Що то значить: добрий чоловік, коли родини не міг би удержати! У мене вже й примхи старокавалерскі.

— Жінка відовчила би тебе від примх, а удержане.... я певна, що ти тепер більше видаєш на себе, нїж видавав би на цїлу родину.

— Помиляєш ся, Маню; я жию майже скупо.

над найблизшою проґрамою акциї краю що-до відцираня будови льокальних зелїзниць. По довгій дискусиї ухвалила рада порадити краєвому відділови, щоби проґрама обіймила отсї зелїзничі шляхи: 1) Тшебиня-Скавиці. На сей шлях обіцяло правительство удїлити 400.000 зр в акциях, а край має дати 1,700.000 зр. в облїґациях зелїзничої позички. Краєва зелїзнича рада висказала крім того опінїю, щоби в проґраму влучено також бічний шлях сеї лїнїї з Пили до Яворжна. 2) Хабівка-Закопане. На сей шлях дає правительство 230.000 зр. в акциях, а край має дати 740.000 зр. в облїґациях. 3) Борки великі-Грималів. Привительство обіцяло дати 210.000 зр. в акциях, край має дати 600.000 зр. в облїґациях. 4) Коломия-Заліщики. Правительство обіцяло дати акциями 425 000 зр., край має дати 1,700.000 зр. облїґациями. Крім того має край удїлити субвенциї зелїзничим шляхам, котрих будову переводить правительство, а то: для шляху Ходорів-Підвисоке 1,000.000 зр., для шляху Переворск, взглядно Ряшів-Розвадів 250.000 зр. Отже краєва рада зелїзнича викинула з проґрами першої акциї шляхи: Лупків Тісна і Шепарівцї-Делятин. Таким чином дає правительство на чотири згадані шляхи 1,265.000 зр., а край 4,940.000 зр., та 1 250.000 зр. субвенциї на два державні шляхи. Решту коштів будови покривають інтересовані сторони, а при державних шляхах держава. Відділ краєвий має тепер взяти під розвагу ухвали краєвої зелїзничої ради і предложить Соймови на найблизшій сесиї свої внесеня, що-до участи краю в будові згаданих шляхів.

— **Відважний жандарм.** Два 14-лїтні хлопці Вайравх і Левінтер хотїли на ставі в Збаражи ковзати ся, але що вода ще добре не замерзла, то лїд під ними заломив ся. Два міщани скочили на поміч хлопцям, але й під ними лїд заломив ся. Тодї надбіг жандарм Франц Фухс, кинув ся в воду і витягнув потопаючих на берег. При помочи М. Париловского, повітового секретаря, по чотирох годинах натираня удало ся Фухсови привернути всім здоровлє. Поступок Фухса заслугує на всяке признане.

— **Розбій.** В Теребовельскім мали чотири селяни напасти на безборонного економа, що їхав до Дарахова. Побили его, покалїчили і забрали десятку. Не знаємо, кілько в тім правди.

— **Між суперниками.** У Волі зарицкій під Лежайском посварили ся Антін Оржеховский і Андрій Іваницкий о дївчину. Від сварки прийшло до бійки. Оржеховский мав костур в руках; ним ударив суперника по голові, той зараз упав неживий на землю. Що з того, коли замість справити весїлє з любкою, за котрою так „побивав ся“, пішов покутувати до арешту.

— **Покута за давні гріхи.** В однїй львівскій інституциї публичній служив уже 16 лїт чоловік С., котрому за цїлий час служби не могли нічого закинути, бо справував ся добре. Аж в послїдних часах став нервовим і обходив ся неприязно з товаришами і наставниками. Задля малої несубординациї почали вести слїдство против него і викрили, що він перед вступом у службу сидїв три роки у вязници за убійство. Як таке дізнали ся наставники, зараз увільнили С. зі служби, бо та інституция має такі приписи. Отже С. покутує знов за давні гріхи.

— **З димом.** Росийске міністерство внутрішних справ оголосило справоздане о пожарах в Росиї за послїдних пять лїт. З того справоздапя показує ся, що в европейскій Росиї було в тім часї 238.220 пожарів і згоріло 708.350 будинків. Страти виносять 356,775.100 рублїв. В часї лїта було огнїв 29 проц., в осени 28 проц. і в зимі 17 проц. З усїх місцевостий царства найбільше пожарів було в полудневих ґуберніях (тавридскій, херсоньскій, катериноставскій і бесарабскій), де було 11.168 случаїв, котрі зробили шкоди на 10,702.000 рублїв. В ґуберніях україньских, литовских і білорускних було в тім часї 31.408 пожарів, а страти виносили 47,297.800 рублїв. Тут треба замітити, що 5 проц. тих пожарів повстало від грому. В 10 ґуберніях польских було 21.541 пожарів, згоріло 54.184 будинків, вартости 20.922.600 рублїв.

Штука, наука і лїтература.

— **Десять заповідей Божих** пояснив в XIX проповідях Петро Білиньский гр. кат. парох в Должанцї“. Під сим заголовком появила ся дуже пожиточна книжка з друкарнї Станислава Коссовского в Тернополи, накладом автора, присьвячена Є. Е. митроп. Сильвестрови на памятку дня вступленя его на престол. Книжка обіймає 249 сторін 8-ки, а дістати еї можна у автора (почта Тернопіль за 1 зр. 30 кр. вже з почтовою пересилкою. Книгарска цїна книжки 1 зр. 50 кр.). Се дїло о. Петра Білиньского було вже користно оцїнене о. Евстахієм Цурковским, а і „Душпастир“ висказав ся о нїм похвально.

— **„Чернеча республика на Афонї.** Написав Василь Щурат“. Сгудия ся молодого нашого писателя вийшла накладом Костя Паньковского яко 8-ма книжочка „Дрібної бібліотеки“, обіймає 62 сторін 8-ки і коштує 10 кр. Дістати еї можна в книгарни Наукового товариства ім. Шевченка (улиця Академічна ч. 8).

Телєґрами.

Будапешт 10 грудня. Міністер Ґієронімі радив вибудувати фабрику для виробу сировиці против дїфтериї.

Білгород 10 грудня. Сербский посол в Петербурзї Василевич подав ся до димісиї. На его місце має прийти Сіміч.

Лондон 10 грудня. Хіна висилає незвичайного посла до Японії, щоби почав угоду.

Реджіо ді Калябрия 10 грудня. Вчера вечером знов трясла ся ту земля.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особові			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6·51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·4
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	2·2
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	—
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають по нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. ран

Час подаємо після годинника львівског він різнить ся о 35 мінут від середно-европеского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

Нові книжки! Кобзар Т. Шевченка, критичне видане в гарній оправі з пересилкою 5 зр. **Записки** тов. ім. Шевченка, 4 томи по 1 зр. — **В. Чайченка:** Твори прозаїчні ч. І. 80 кр. ч. ІІ 60 кр. ч. ІІІ. 80 кр.; Під хмарним небом, поезиї ч. І. 1 зр., З народного поля, поезиї ч. ІІ. 60 кр. — **Сибір** О. Кенана ч. І. ІІ. 1·20 зр. — **Пролїсок,** збірник поезий Павла Граба ч. І. 20 кр.— **Словар** рос.-укр. ч. І. Уманця і Спілки, 2·50 зр.— Твори ч. І. Трохима **Зіньківского** 1 зр. — Лесї Українки і М. Стависького: Книга пісень **Гайного** 80 кр.; Л. Українка: **На крилах пісень,** поезиї 60 кр. — Ол. Колеси „про Юрия **Федьковича**“ 20 кр. — **Пани і люди,** повість Левенка 80 кр. Єго-ж **„Солдатский розрух“** 10 кр. Історичну бібліотеку і всї вичислені книжки можна купити в книгарни тов. ім. Шевченка у Львові, при ул. Академічній ч. 8.

Надіслане.

Писар громадский з сьвідоцтвами пошукує посади. Василь **Петруняк** в Гавриляку, п. Обертин. 90

— Добре менї „скупе жите“, коли сотки видаєш на наклад книжок, котрі мало хто читає.

— Тепер мало хто читає, бо цїкавих людий мало, але прийде час, що будуть читати. І хто возьме книжку в руки, подивить ся, хто видав, згадає мене, прочитає книжку — от і буде для мене заплата. На се не треба жалувати гроший. Се видаток для загалу, а не для себе. Оженивши ся, я мусів би покинути всї свої видавництва, цїль їх, бо з них материяльного виску нема. Родина.... велике слово.... та я й так маю у своїм інститутї цїлу копу хлопців.

Панна Маня слухала сих слів з похиленою головою і на хвилю задумала ся.

— Знаєш, вуйку, я тобі скажу похвалу — почала знов весело.

— Яку? — спитав вуйко цїкаво.

— Ти добрий чоловік — віповіла напів з усьміхом, напів поважно.

— За таку похвалу мушу тобі дати цукорків, маю в валїзї — замітив вуйко весело.

— Нї, знаєш, цукорки не для мене; поважно тобі скажу. Я вже, бачиш, не нинїшна і в своїм житю бачила і пізнала богато молодих людий. Все те сотворіня плитки, без ідеалів.... Часом лиш трафить ся один, другий такий, в котрого самолюбство на другім плянї, а прочі тілько про себе дбають; нема в них нї іскри посьвяченя для загальної справи, нема почутя висшого обовязку, для дрібних личних вигід покидають справу загалу.... погана молода ґенерация!

Така несподївана мова здивувала дуже вуйка Дорка. Він глянув у синї очи панни Манї і она ему з сим жаром і повагою на румянім личку здала ся незвичайно гарною.

— А ти звідки се знаєш? — спитав здивовано.

— Звідки знаю! Атже з людьми жию, часописи читаю, розпитую ся.... Хіба неправду я сказала?

— Ти судиш людий занадто песимістично. Тяжкі часи, знаєш, куди людям до ідеалів! Аби мали що їсти, тай досить з них.

— Отже нї, вуйку; се ти занадто песимістично дивиш ся на наші часи. Тяжкі часи! Се вічна байка, що давнїйше були лучші часи. Були й тодї в нас біднї, були й богаті, але осьвіченого було мало, а тепер їх таки значне число. Щож она, ся наша інтелїґенция, тепер робить? Се глина! На твоє виходить, що тисяч дармує, а один за них працює для ідеальнїйших цїлий. От наші сусїди.... ет! даймо спокій сїй справі! Не поправимо сьвіта!

Панна Маня була троха розсерджена і енерґічно махнула рукою. Виняла корок з фляшки і наляла вуйкови вина. — Вино чей пєш?

— Пю — відповів Дорко. — Чекай-но, Маню; легко тобі нарікати на других, а як же ти причиняєш ся до загального добра?

— Я? Коли-б у мене були способи, велика осьвіта, то я вміла би працювати для других; а так з тим, що я маю і знаю.... Ну, але все таки можу похвалити ся: доки в Середлїсю школи не було, я привчила читати і писати з двайцятеро дїтий — знаєш, я вчила ся в семинариї — а за вишивки, ґердани і т. п. дала вже своїм селянкам заробити кількасот ґульденів. Замавляю у них роботу, продаю їм, а сама з того анї крейцара собі не беру. Не богато се їм помогло, та радше щось, як нічо. Нехай на мене селяни не нарікають, що ось то, мовляв, попадянка дармо їсть їх хлїб....

— Славно, Маню! Я не знав, що маю таку розумну своячку! — похвалив еї пан директор.

— Ну-ну, вуйку, не хвали; я в тім находила приємність.

— Хвалиш ти мене, та я мушу тебе! — відповів Дорко весело. — Хлїб за хлїб! А тепер, коли ми вже себе так розхвалили, подякуймо собі за гарні слова і ходїм до гостий!

(Дальше буде).

За редакцию відповідає **Адам Креховецкий.**

І Н С Е Р А Т И.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.